

in ga zasul. Naposled je dejal: (Dalej.)

stranko so takorekoč vzgajali klerikalci sami. Geslo nedvinskih kmečkih volitev pri volitvah je bilo: Kmet kmetu! Kar odločno nasprotuje zahtevam klerikalne stranke, ki hoče, da vladata po občinah povsod le župnik in kaplan. In ravno tega gibanja na deželi so se klerikalci najbolj ustrašili. Kmet jim je veliko bolj nevaren, kakor gospoda in v tem oziru imajo prav. Sedaj prinaša „Slovenec“ sleherni dan poročila o zmagah klerikalne stranke pri občinskih volitvah na deželi. Človek bi mislil, na prvi pogled, da pomenijo te klerikalne zmage poraz naprednjakov. Kaj še! Te občine so bile že tako od nekdaj v klerikalnih rokah. Klerikalci so zavzeli le par naprednih občin, kakor Bled, Jesenice in Žiri, iz tega dejstva so se po vednih porazih v njih dose-danjih občinah tako razveselili, da so popolnoma zgubili glavo. Le počasi! Naprednjaki so z občinskimi volitvami na deželi lahko prav zadovoljni, kajti število naprednih volitev je silno naraslo, klerikalnih pa zelo padlo. Naprednjaki niso nikdar pričakovali, da dobe pri prvem naskoku vso Kranjsko deželo v roke, kar tudi ne bi bilo dobro. Proces se vrši počasi, a stanovitno in dosledno in bo končno dovedel do zlomitve klerikalne strahovlade tako po mestih kakor po deželi. Zato svetujemo klerikalcem, naj bodo le malo bolj ponižni s svojimi zmagošpevi.

Jugoslovani, odpust generala Conrada in slovenski klerikalci. Odpust šefa generalnega štaba Conrada pl. Hötendorfa še do danes ni pomiril različnih duhov. Nekateri krogi odpust odobravajo, drugi se zopet zgražajo in kujskajo še naprej proti Italiji. Med te kroge spadajo gotovi tudi naši klerikalni poslanci, ki bi imeli na vsak način radi vojno z Italijo, v kateri vidijo najhujšega nasprotnika Avstrije. Poslanec dr. Korošec je na seji proračunskega odseka opozarjal na nevarnost, katere nam preti na jugu od Italije in zatrdel, da bodo Italijani čez 20 let ravnotako naskočili tudi Albanijo, kakor sedaj Tripolis. Povdarjal je potrebo ojačanja meje in pomirjen je narod na jugu, ki so v skrbeh radi italijanske nevarnosti. V posebni interpelaciji v poslanski zbornici govorita dr. Šušteršič in Korošec o veliki razburjenosti med Jugoslovani, ker meje niso dovolj utrjene. „Riečki Novi List“ radi te izmišljotine slovenske klerikalce vehementno napada in pravi: „Kar se tiče trditve klerikalne slovenske gospode, da vladajo v naših krajih velika razburjenost iz strahu pred bodisikaterikoli napadom, to je nekaj, kar so oni razkrili v svoje špekulativne namene. Mi na jugu ne potrebujemo nikake vojne, ne proti Italiji ne proti komu drugemu. Srečni smo, da nas puste na miru. Odločno pa moramo protestirati proti temu, da igrajo slovenski klerikalci vlogo naših zaščitnikov in govore o naši dozdnevni razburjenosti.“ Res pametna beseda!

Odhod dr. Tomiška iz Gorice. Kakor znano, je imenovanje ravnatelja goriske gimnazije, dr. Josipa Tomiška, ravnateljem mariborske gimnazije vzbudilo v nemškem taboru na Štajerskem velikanski vik in krik. Dr. Tomišek je že odšel na svoje novo mesto. Ob priliki njegove poslovitve iz Gorice piše „Soca“: „Ravnatelj Tomišek odhaja. Poslovil se je od profesorjskega zbora v hotelu „Südbahn“, kjer so bili govori, običajni ob taki priliki. V nedeljo pa se je bavil z ravnateljevim odhodom katehet Fogar in Semeniški kapelici pri maši gornjegimnazijcev. Ko so dijaki odhajali iz cerkve, je stal ravnatelj To-

mišek pri vratih ter vsakemu dijaku segel v roko v slovo. — Na sploh rečeno: ravnatelj Tomišek se v Gorici ni priljubil, ne pri profesorjih ne pri dijakih ne pri drugem občinstvu. Na gimnaziji je uvajal neke novotarije, ki bi bile postale kmalu usode-polne... Slovenci smo mu zamerili, da je šel na ples „Schulvereine“ in „Südmärke“. Nemci so takrat delali ne preveč laskave opazke na njegov naslov. Dijaki so rekli, da „drži z Lahi“. Tako torej dopisnik „Soče“, ki pozna dr. Tomiška gotovo dobro. Čemu neki potem tak hrup v nemškem taboru. Sicer pa mislimo, da je dr. Tomišek že sam prišel do pre-pričanja, da „cincanje“ na vse strani nikdar ni dobro.

Nov triumf češke avijatike. Znana češka avijatika Kašpar in Čihák sta napravila v sredo vsak v svojem aeroplanu polet iz Melnika v Chuchle pri Pragi, ki se je obema popolnoma posrečil. Kašpar je poletel iz Melnika v sredo dopoldne ob 10. uri 21 minut. V aeroplanu je imel sopotnika, urednika Kalvo Dvignil se je do 1200 m visoko. Ravno ko je bil najvišje, nad Libnom pri Pragi, bi se bila kmalu zgodila nesreča, ker je motor prenehal fungirati. Aeroplan se je spustil že za kakih 200 m nižje, toda napako je urednik Kalva takoj odstranil, in aeroplan je srečno z obema smelima potnikoma pristal v Chuchli potem ko je bil ravno 43 minut v zraku. — Deset minut za Kašparjem se je dvignil s svojim aeroplanom v Melniku tudi Kašparjev bratranec Čihák in je pristal brez nezgode v Chuchli po 37 minutah. — Znamenita poleta, s katerima sta dosegla avijatika Kašpar in Čihák češki rekord, sta vzbudila v celi češki javnosti veliko navdušenje. Tudi mi Čehom in obema češkima avijatikoma na prekrasnem uspehu prav iskreno čestitamo!

Sveti Birokraci. Češka avijatika Kašpar in Čihák nameravata v nedeljo napraviti nov polet v Chuchli. Okrajno glavarstvo in namestništvo pa od obeh avijatikov, ki sta ravno v sredo napravila prekrasni polet iz Melnika v Chuchle, zahteva pred nameravanjem nedeljskim poletom iz-kušnjo — da znata leteti. Pamet na-vadnega zemljana kar otrpne ob taki čudoviti modrosti svetega Birokracija! Kaj, kdo bi si avijatika dovolila ta „špas“ in bi izjavila, da ne znata?

Dopolnilne volitve v cenilno komisijo za osebno dohodnino bodo 11. t. m. in sicer od 9 do 10 ure do-poldne za I. razred, od 10 do 11 ure za II. razred in isti dan od 11 do 12 ure dopoldne za III. razred v posveto-valnici v I. nadstropju mestne hiše (popreje Galetova hiša). Da se zago-tovi složno in enako postopanje, je postavilo slovensko trgovsko društvo „Merkur“ po dogovoru z zaupniki raznih stanov sledeče kandidate: v I. razred za namestnika g. Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani in II. razred za člana g. Alojzija Lilleg, trgovec v Ljubljani in III. razred za člana gg. Ivan Sušnik, kanonik v Ljubljani in Josip Polak, trgovec v Ljubljani in za na-mestnika v III. razred gg. Ivan Belič, posestnik in gostilničar v Ljubljani in Fran Stare, sobni slikar v Ljubljani. Volilo se bo na ta način, da volilci ob izkazu legitimacije izpolnjene glasovnice osebno oddajo volilnemu komisarju v zgoraj navedenem času ali pa pismeno tako, da se izpolnjene glasovnice z legitimacijo v red pošlje do označenega časa franko-vano in zaprito po pošti na sledeči naslov: Blagorodnemu gospodu volil-

nemu komisarju za volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino v Ljubljani (Magistrat).

Dopolnilna volitev v volilnem okraju poslanca Šilenega, Kromeriz-Holešev na Moravskem, ki se je vršila dne 6. t. m., ima sledeči uspeh: klerikalce Šrámek 3319, naprednjak Vo-truba 2172, avtonom. soc. demokrat Hofman 1118, centr. soc. demokrat Merta 181 in nar. socialist Štross 1040 glasov. Potrebna je ožja volitev med klerikalcem Šrámkom in napred-njakom Votrubo. Zmagal bo najbrže slednji.

Diletante in odre na deželi opo-zarjamo, da se igra v nedeljo v de-želnem gledališču dve igri, ki sta obe zelo lahko vpriporljivi in imata prav hvaležne vloge. Popoldne ob 3 se igra zadnjič izborna situvacijska burka „Nebesa na zemlji“ Julija Horsta in zvečer prvič nova izirna ljudska igra „Romantika na vasi“ V. F. Jelenca. Diletantje in odri na deželi težko naj-dejše primernejših iger, ki so zanimive, polne dobrih in ne težkih vlog ter ne zahtevajo kompliciranega sceničnega aparata. Naj si torej odri na deželi ti dve igri ogledajo v nedeljo, dne 10. t. m. Vstopnina nizka.

Ustrelil se je včeraj okoli pol desete ure zvečer trgovski pomočnik Franc Les. Krogla ga je zadela v ramo. Odpeljali so ga takoj v deželno bolnico.

Starim in mladim priljubljena pijača je kava — seveda le, če je dobra. Dobra pa je kava le tedaj, če ji je pridejan dober kavin pridaček, in kot takega smemo našim gos-podinjam priporočiti Kolinsko kavno primes. Sicer pa priporočila niti treba ni, kajti vsaka slovenska gos-podinja že dobro ve, da je Kolinska kavina primes najboljši kavni prida-ček, ki se odlikuje po tem, da daje kavi izborn okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej ravno one lastnosti, ki jih od dobre kave zahtevamo. — Poleg tega je našim gospodinjam tudi znano, da je Kolinska kavna —rimes pristno domače blago, in sicer edino te vrste, kajti Kolinska tovarna v Ljubljani je edina res domača to-varna za kavinne primese na celim slovanskem jugu. — Tudi je znano našim gospodinjam, da je Kolinska tovarna med omili redkimi doma-čimi podjetji, ki izdatne vsakoletne zneske žrtvujejo za narodne namene. Posebno naša prekoristna „Družba sv. Cirila in Metoda“ je dobila že le-pih prispevkov od Kolinske tovarne. — To so glavni vzroki, iz katerih vsaka slovenska gospodinja kupuje samo Kolinsko kavno primes.

Sokol I. naznanja, da se vrši v letošnji zimi njegova veselica radi 50-letnice čitalnice nekaj dni pozneje, nego prejšnja leta, namreč 13. in ne 5. prosinca. Predpriprave so se že začele, kar obeta, da bo tudi letošnja prireditev ena najlepših zimskih veselic v celi Ljubljani.

Občni zbor gremija trgovcev za mesto Celje vršil se je v sredo dne 6. decembra v posvetovalnici nemške hranilnice v Celju. Tega ob-čnega zbora so se prvič vdeležili tudi slovenski trgovci. Ob prihodu slo-venskih trgovcev ni bilo niti enega nemškega trgovca navzočega, ter jih je nemška klika v zadnjem trenutku zbornala skupaj. Predlog slovenskih trgovcev, da se jim da zastopstvo v gremiju se je odklonil, nakar so Slo-venci korporativno zapustili občni zbor.

I. Ljubljansko uradniško gospo-darsko društvo. V soboto, dne 10. decembra 1911. ob 8. uri zvečer se vrši v salonu restavrajije „Pri Levu“ na Marije Terezije cesti izredni občni zbor z dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. O nadaljnjem obstoju društva. 3. Slučajnosti.

Podružnicam Družbe sv. Cirila in Metoda na blagohotno znanje! Leta 1910. so nabrale C. M. podruž-nice K 61.163.44, letos t. j. izza 1. dne prosinca do 20. dne listopada pa K 37.380.81. Da ne bomo nazadovali, treba podružnicam letos poslati glavni blagajni še K 23.782.63.

Ideal. Spored za danes, nede-ljo in ponedeljek: „Luzern“. Prekrasen naravni posnetek. — „Ga. Babilas prijateljica živali“. Jako komično. — „Žrtve dolžnosti“. Senzacijska ameri-ška drama. Samo pri popoldanskih predstavah. — „Dolžnost in čast. Za-nimiva drama. Samo pri večernih predstavah. — „Nic Winter in tatvina Monne Lise“. Komični prizor. — „Akrobatska družba Viktor“. Varietetna slika v barvah. — Kristjan namestni-ženin“. Jako komično. — V torek: Moč ljubezni. Ljubezensko življenje. Umetniški film Nordiskfilm Co.

Književnost in umetnost.

Fedora. Drama v štirih dejanjih. — Spisal Victorien Sardou. Poslovenil Dr. Gestrin. — Režiser H. Nučič.

Včeraj zvečer se je igrala v pro-slavo 25-letnega igralskega delovanja gospe Avguste Danilove Sardoujeva „Fedora“.

Ga. Danilova si je izbrala za svoj častni večer to najspretnješe za efekt proračunano delo znanega francoskega dramatika kjer je igrala naslovno vlogo že pred davnimi leti.

Victorien Sardou (* 1831 — † 1908) je nadaljeval v dramati Scribejevo tra-dicijo; mož je bil nenavadno plodovit (napisal je 55 iger!), dosegel je veli-kanske blagajniške uspehe po vsem svetu s svojo brezobzirno napetostjo dejanja in brutalno tehniko; psiho-logično in pesniško sploh voziti ne zna; vse je preračunano le na grobe scenične efekte.

Poskrbel je tudi za ženske pa-radne vloge, ena takih „sijajnih vlog“ kjer igrala lahko briljira v vseh svojih zmoglostih in ob enem morda naj-efektnješa njegova drama je „Fedora“ (iz l. 1883). Čuditi se torej ne smemo, da si je ga. Danilova izbrala tako hval-ležno dramo za svoj jubilej. Vsebinsa je na kratko ta: Ob smrtni postelji umorjenega zaročenca Vladimirja An-drejeviča je obljubila ruska kneginja Fedora, da hoče ta umor maščevati; splošno se sodi, da je Vladimirja umoril grof Boris Ipanov iz političnih motivov. Da bi dosegla svoj namen čisto sigurno, omreži Fedora grofa v Parizu in res ji ta zaupa, da je ubil Vladimirja ne pove ji pa, da je ma-ščeval le družinsko čast nad ničvred-nežem. Ona ga pa zdaj ovadi v Peter-burgu kot nevarnega nihilista in uniči s tem vso družino Ipanovih. Zdej šele izve od njega, zakaj da je ubil Vladimira; prepozno je, ne more ga več rešiti. Ipanov izve zdaj, da ga je neka vohunka ovadila policiji in uničila vso njegovo družino v Peterburgu. On pre-klinja to žensko in Fedora se umori pri njegovih nogah.

Vloga gospe Danilove je težka in naporna, naporna do popolne izmu-čenosti, a briljantna je, pokazala je na svoj častni večer vse svoje igralske

sposobnosti in vrline; posebno v zad-njem aktu, ko opere kneginja Fedora svojo tragično krivdo s smrtjo, je njena pretresujoča igra z neodoljivo silo vplivala na gledalce, da jim je zastajal dihanje. — Takoj pri prvem na-stopu je občinstvo, ki je do zadnjega koticčka napolnilo hišo, pozdravilo jubil-antko z viharnimi klici „živela“ in gromovitim ploskanjem; na koncu pr-vega akta se ji je poklonilo gledališko osebje in ji prineslo nebroj vencev, šopkov in daril ob frenetičnem odo-bravanju občinstva, ki kar ni moglo nehati s prisrčnimi ovacijami veleza-sluzni umetnici. Tudi mi ji želimo prav iz srca, da bi še dolgo dolgo tako vilo in uspešno delovala na našem sloven-skem odru kakor doslej. Spoštujemo tiste svoje ljudi, ki so si tako spošto-vanje zaslužili z neumornim požitvo-valnim delom in ki smo jim dolžni hvaležnost!

Tudi vsi drugi igralci so storili svojo dolžnost v polni meri; grofa Ipanova je igral g. Nučič, bil izvrstno maskiran in posebno v zadnjem aktu vrl partner gospe Danilove; prav tako, dober je bil g. Šimáček v vlogi atašeja De Sirieuxa (izgovori „d'sirjō“, ne pa desirjō kakor se je na odru napačno izgovarjalo!). Dober je bil g. Skrbinšek kot policijski komisar; prav tako tudi g. Verovšek kot komornik Desiré.

Zelo karakteristično je pogodil g. Peček židovskega julijerja Čileva. Tudi z g. Danilom smo bili prav zado-voljni. Gdč. Thalerjeva je bila v vlogi „nihilistične“ grofice Sukareve dobra, čeprav jo rajše vidimo in slišimo, kadar poje. Dobri so bili tudi drugi g. Molek karakterističen ruski kočjaž, gdč. Vera Danilova kot sluga Mitja, g. Bukšek kot prijatelj Ipanova dr. Barov, ga. Bukškova, ga. Iličičeva, g. Povhé kot komponist s fino masko i. dr. — Omenili bi le, da na Ruskem policisti, kolikor je nam znano, nimajo pikelhavb, kakor na Nemškem.

Iz pisarne slovenskega gleda-lišča. Danes, v soboto zadnjič Heu-bergerjeva opereta „Ples v operi“ (za par-abonente). Opozarjamo na to ope-reto fine glasbe in elegantnega deja-nja. — Jutri, v nedeljo popoldne ob 3. se igra pri znižanih cenah zadnjič v sezoni za goste z dežele Horstova izvrstna burka „Nebesa na zemlji“ (za lože par) z g. Verovškom, Nučičem, Povhetom, go. Setfi-lovo in go. Bukškovo v glavnih vlogah; zvečer se vpripori prvič izvir-na noviteta, ljudska igra „Romantika na vasi“ V. F. Jelenca (za nepar-abo-nente). Dejanje se godi med kmeti in cigani v slovenski vasi v sedanji dobi. Igrajo vse prve dramske moči. Glavne vloge igrajo ga. Setfilova, gdč. Win-trova, ga. Bukškova, g. Nučič, gosp. Skrbinšek, g. Šimáček in g. Danilo. — V torek nanovo študirana in na-novo uprizorjena Lehárjeva priljubljena opereta „Grof Luksemburški“ (za par), v kateri pojeta prvič gospa pl. Foedranspergova (Angele) in gosp. Horský (Brissard). Opereta je novo-opremljena.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Nadomestna deželnozborska volitev v Galiciji.

Krakov, 8. decembra. Pri včerajšnji nadomestni deželnozborski volitvi v Krakovu je bil v veleposestniški

Sence jutra.

Ruski spisal M. Arcibašev. — Prevel Anton Melk.

»Čakaj, ako ti jaz pripeljem okrog ušes, se je oglašil nepričakovano z druge strani va-gona bradat, star kmet, »potem boš vedel na-dlegovati ljudi brez potrebe, tepec!«

Rokodelec je pogledal nanj s kalnimi očmi. »A, brigajo me... vrag ž njimi!« Zasmejal se je, pristavil še grd priimek, vstal in odšel ven.

»Takale sodrgal...« je očitačoče rekel sta-ri kmet in tudi vstal ter odšel za njim.

»A vi, odkod ste vi?« je vpraševal tam nekoga.

»Izpod Kaluge...« je odgovoril rokodelec.

»A mi smo iz Kurska,« je dejal kmet.

Proti večeru je postal vzduh v vagonu še neznošenjsi. V temi je nevidno trkal dež na ste-kla in vlak je ropotal brez konca.

Dora je legla tiho na svojem mestu, in zdelo se je, da se boji celo zganiti se. Liza je šla zopet na mostovž, s katerega se že ni raz-ločilo ničesar, samo hladno in mokro je bilo, in tam je stala celi dve uri in napeto in žalostno strmela v temo.

Spomnila se je kako je odpotovala pred dvema dnema z doma, Serjoža in mati sta jo-kala, a v domu je bilo tako prazno, kakor da so odnesli nekaj najvažnejšega, brez česar mo-ra vse otihi, osameti, umreti. Potem na kolo-dvoru se je nepričakovano pojavil Savinov, v sivem, dolgem, od dežja mokrem plašču, in njegov obraz je bil brezbarven, moker in iz-mučen.

»Lizaveta Pavlovna...« je spregovoril s trepetajočim glasom. »Jaz bi rad govoril z Vami...«

Lizi je postalo težko in neprijetno. Vse, kar se je dalo povedati, je bilo že stokrat izgovor-jeno to poletje. Njej se je celo zdelo, da se je celo poletje nadaljeval ta prisiljeni, dolgočasni razgovor o rečeh, ki se niso dale več predru-gačiti. Spočetka ji je bilo do solz žal korneta, no, potem jo je pričela razdražati njegova nav-zočnost, in ne vsled tega, ker bi se ga naveli-čala, temveč zato, ker so se mu vsi smejali in jo je bilo sram, da bi bila ona skoro postala nje-gova žena.

»On ravna čisto pravilno, po vojaško, z Vami!« je rekel včasih Paša Afanazjev, »Re-veži, silno trpi, a je ves podoben puranu, kate-remu so izpuli rep!«

Vendar se je sprehajala ž njim po peronu, svetlikačom se od dežja.

»Hitreje, hitreje...« je hladno pripomnila Dora.

»Takoj!« je odgovorila Liza določno.

»Jaz ne zadržujem Lizavete Pavlovne...« je otožno pristavil kornet.

Sla sta molče dvakrat gor in dol. Kornet je dihal težko in gledal navzdol na blatne laki-rane škornje.

»No, kaj ste mi hoteli povedati?« je vpra-šala Liza.

»Jaz... Torej med nama je vse končano?« je spregovoril kornet s potrjim glasom in čulo se je, da je vprašal to Bog vedi čemu, in da sam predobro razume, da je vse končano.

Liza je molčala.

Zvonec je zazvonil prvokrat.

Kornet je vzdihnil.

»Lizaveta Pavlovna,« je naenkrat začel hlastno, »jaz sem nemara zelo smešen... in sploh nič posebnega... no, jaz Vam ne bom branil... Vi veste, da bolj udanega človeka ne boste našli... Jaz, zares, ne razumem, čemu

Vam je treba odhajati, ko ste tudi tukaj... vsem v toliko srečo... Nemara je res, jaz Vas nisem vreden... morda... toda jaz bi šel peš za Vami, ako bi vedel, da... Vi mi oprostite, Lizaveta Pavlovna, ako...«

Naenkrat so kornetu zadržale ustnice, in njegov obraz je dobil žalosten in usmiljenja vreden izraz, kakor pri otroku; nenadno je pre-nehal govoriti in obmolknil.

Potem je pridno pomagal znositi reči v va-gon, kričal na postreščka in dolgo mahal s če-pico, ko je bil vlak odšel.

»A on pravzaprav ni tako napačen...« je rekla Dora o kornetu. »Samo strašno dolgo-časen.«

In zdaj ko je strmela v temni štirikotnik okna, za katerem se je v dalji svetlikalo nekaj, je Liza premišljevala, kaj bi se zgodilo, ako bi se takrat, ko je prisedel k njima rokodelec in ju nadlegoval, odprla vrata in bi vstopil noter kornet. In naenkrat se jej je strastno zahtelo, da bi ga videla, se prižela k njemu, se spreha-jala ž njim po vrto roko v roki, in se čutila var-no, pokojno, tiho in prosto.

Liza je tiho zalokala, in solze so jej polzele mimo nosa po še otroško-vzbočenih ustnicah, in padale na nežne, nevisoke prsi.

IV.

Prišla je pomlad. Zemlja si je oddahnila, kakor da se je zvalila ž nje ogromna, dušča teža. To toplo, vlažno, opojno in za vse živo radostno dihanje zemlje se je jasno čutilo tudi v mestu vsled bližnje polji in lesov, odkoder ga je prinašal mlačen, gibek veter. Tu, tam se je že pričel tajati mehki, beli in krhki sneg, pritekli so bistri curki kot led hladne

vode in na prekpnah se je pokazala še motno rujava trava, a že pripravljena, da zazelene. No, v mestu samem se ni opazilo mnogo zna-menj pomladi: sneg se je tam tudi pozimi komaj opazilo, mraza se ni čutilo tako ostro, — življenje je bilo pozimi in poleti jednako bu-čeče, polno in pestro.

V bolniški sobi vojaško-medicinskega za-voda je bilo svetlo. Skozi odprto okno se je tokoma vlivaj vonj po pomladi, in vsled tega je bilo še dolgočasnejše in neznošenjsi sredi ravnih vrst postelj in umirajočih, izsušenih ljudi.

Paša Afanazjev je sedel pri oknu na bol-niški vrt, kjer je bilo več zelenih grmov kakor dreves, a na vsakem drevescu je visel raz-močen kosce kartona z ruskim in latinskimi imenom drevesa. Paša je imel na kolenih knji-go, a roke, s katerimi jo je držal nalahko, so bile tako suhe in prozorne, da jih je ostalo človeku žal, ako se je ozrl nanje.

Liza Čumakova, Dora Baršavska in štu-dent Andrejev so sedeli pri njem in molčali. Bilo je čudno in mučno govoriti o čemerkoli, zaraditega, ker jim je na koridoru povedal asistent profesorja, da bo Afanazjev umrl še ta teden, ker so ga popolnoma uničili vedni napori, izredno, čezmerno delo in tuje pod-nebje.

»Ta človek je izgorel... škoda!« je rekel doktor.

No, Paša Afanazjev je kljub temu, da mu je težko delo govorjenje, govoril brez pre-stanka. Niso so mu branili govoriti, saj je bilo zdaj tako vsejedno.

(Dalle.)

kuriji izvoljen finančni minister vitez Zaleski s 76 glasovi.

Sasanov v Parizu.

Pariz, 8. decembra. Predsednik francoske republike Fallieres je izročil danes ruskemu zunanjemu ministru Sasanovu insignije velikega križa častne legije. Francoski zunanji minister de Selves je imel popoldne z ruskim ministrom daljši razgovor. Nato je Sasanov posetil francoskega ministrskega predsednika Caillauxa.

Proračunski provizorij.

Dunaj, 8. decembra. Načelnik proračunskega odseka dr. Korytowski je imel danes posvetovanje z zastopniki obeh italijanskih klubov o delovnem programu proračunskega odseka. Korytowski je stavil predlog, naj dovolijo italijanski poslanci, da se izročijo italijanska fakultetna predloga subkomiteju proračunskega odseka. Italijanski zastopniki so izjavili, da se morajo sedaj najprej posvetovati z obema italijanskima kluboma, obenem pa naglašali, da njegovi želji najbrže ne bo mogoče ustreči. Nato so imeli zastopniki italijanskih liberalnih in klerikalnih poslancev konferenco, na kateri so enoglasno odklonili predlog Korytowskega. O sklepu, ki povdarja, da italijanska fakultetna predloga nikakor ne ovira delovanja proračunskega odseka ampak le obstrukcijsko postopanje „Nationalverbanda“, ki fakultetno predlogo takorekč obstruirajo, je bil načelnik odseka Korytowski takoj obveščen. Korytowski je vzel izjavo na znanje.

Čehi v vladnem taboru.

Praga, 8. decembra. Predsedstvo češke državno-pravne stranke je imelo danes sejo, na kateri se je posvetovalo o glasovanju mladočehov, agrarcev in čeških klerikalcev v odseku za proračun. Predsedstvo je vzele to dejstvo z obžalovanjem na znanje in to tembolj, ker ima sedanja vladna era še bolj antičeški značaj, kakor prejšnja. Sprejet je bil tudi sklep, da državno-pravna stranka ne pošlje nikakih zastopnikov na češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 8. decembra. Češki listi poročajo, da bodo mladočehi, agrarci in češki radikali tudi v plenumu glasovali za proračun, to pa radi tega, ker ne gre letos za politične ampak gospodarske zadeve.

Švicarski zvezni svet za vpepelitev mrličev.

Basel, 8. decembra. Švicarski zvezni svet je z 49 proti 42 glasovom sprejel predlog, da se dovoli vpepelitev mrličev v Švici.

Razne vesti.

* **Trije parniki s 500 potniki se potopili.** V New York je došlo poročilo, da so se v Karibskem morju potopili trije parniki s 500 gosti. Radi tega vlada v mestu velikansko razburjenje.

* **Železniška nesreča.** V Ustju ob Labi je trčil neki tovorni vlak z osebnim vlakom. Vlakovodja je obelžal na mestu mrtve.

* **Sneg.** V južnem delu Rusije je sneg padel tako na debelo, da imajo vlaki velikansko zamudo.

* **Vlom v avstrijsko poslanstvo v Londonu.** V poslopje avstrijskega poslanika v Londonu so vlomili neznan tatovi in odnesli mnogo dragocenih srebrnih posod in drugih stvari. Dokumente, ki so ležali na mizi poslanika, so tatovi pustili pri miru. O vlomilcih ni nikakega sledu.

* **Igla v vratu.** Iz Krieglacha se poroča: Delavec Leonhard Schweighofer je jedel te dni za zajutrek žganice. Kar začuti v vratu hude bolečine. Na lice mesta došli zdravnik dr. Blan je ukazal, naj se ponesrečenca takoj odpelje v bolnico v Gradcu. Tu so konstatirali, da je Schweighofer z žganici vred pogoltnil tudi iglo, ki se je zataknila v vratu. Zdravniki so takoj izvršili operacijo, ki se je popolnoma posrečila.

* **Izpred tržaške porote.** Tržaško porotno sodišče je obsodilo 21letnega dninarja Andreja Coslovicha na 7 let težke ječe, ker je umoril svojo ljubico, ki mu ni hotela dati poljuba.

* **Električna železnica iz Dunaja v Pešto.** Ameriški kapitalisti se pogajajo z avstrijsko vlado glede zgradbe električne železnice iz Dunaja v Pešto. Zgradba bi stala okoli 20 milijonov dolarjev.

* **Trije zvesti oskrbniki ruskega carja.** Včeraj se je pričela v Petrogradu obravnava proti trem oskrbnikom posestva ruskega carja v Turkestanu. Oskrbniki posestva je v družbi s svojimi pomočniki dal v najem domačinom velikansko carjevo posestvo, toda najemnine je vsako leto poneveril. Poneverba znaša več milijonov rubljev.

* **Zagreb brez cestne železnice.** Ustlužbeni zagrebske cestne železnice

so stopili v četrtek v štrajk. Cestno-železniški promet je radi tega ustavljen.

* **Aretirani Miklavž.** Iz Zagreba se poroča: Tukajšnja policija je na Miklavžev večer aretirala nekega Miklavža v polnem ornatu, s pastirsko palico in častiljivo brado. V Samostanski ulici sta hodila dva pobičarja oblečena kot Miklavž in „parkelj“. Ob činstvo ju je opazovalo in se nad njima po stari navadi zabavalo. Nikakor pa policija. Očesu postave je bil pa pravi trn v peti in zato je stopil k obema neki stražnik. Parkelj, ki ni slutil ničesar dobrega, je zgrabil za rep in bežal kolikor je mogel. Častiljivega Miklavža pa je njegova obleka ovirala, da bi mogel slediti Miklavžu. Policaj ga je takoj prijel in aretirati radi nositve „prepovedane maske“. Ko je policaj pripeljal Miklavža na stražnico, je policijski uradnik stražnika malo začudeno pogledal, Miklavža pa takoj spustil.

* **Puščava Sahara — morje?** Že pred devetdesetimi leti se je prvič pojavila misel izpremeniti puščavo Sahara v morje. Takrat seveda tehnika še ni bila tako razvita, da bi se moglo resno misliti na izvršitev tega smelega načrta. Zdaj, ko je tehnika že tako visoko razvita, tehnične zapreke uresničenja te ideje niso več nepremagljive. Izvršitev načrta bi imela mnogo koristnih posledic. Ne pregledna puščava, v kateri je zdaj sama revščina in beda, bi oživelila in blagostanje na bregovih novega saharskega morja bi se zelo povišalo. Izboljšale bi se tudi klimatične razmere severne Afrike. Seveda je tudi mnogo ugovorov. Znanstveniki pravijo, da bi novo saharsko morje neugodno vplivalo na severoevropske klimatične razmere. Tako bi n. pr. Anglija, Dansko in Belgija imele mnogo ostrejšo in daljšo zimo. Tudi na ravnotežje zemlje bi imelo novo saharsko morje lahko nevarne posledice, ki bi morda vplivale na varnost katastrofalno.

* **Konflikt na španskem dvoru.** Med španskim kraljem Alfonzom in njegovo teto infantinjo Evlalijo je nastal konflikt. Infantinja Evlalija se peča že delj časa s pisateljevanjem. V zadnjem času je nameravala izdati neko novo knjigo. Kralj pa je svoji teti pisal, naj mu da rokopi, predno pojde v tisk, prebrati. Infantinja Evlalija je bila zaradi tega razžaljena in je kralju odgovorila, da mu rokopiša ne da. Kralj ji je nato prepovedal knjigo izdati. Sliši se, da je infantinja Evlalija izdala knjigo iz jeze, ker njen sin, ki se je bojeval pri Melilli in je bil tam tudi ranjen, ni dobil nobenega odlikovanja. Infantinja Evlalija je najmlajša sestra pokojnega kralja Alfonza XII. in je omožena s princem Antonom Orleanskim. Njen starejši sin Alfonz, ki je bil v bojih pred Melillo, je poročnik španske infanterije. Infantinja Evlalija je navdušena demokratinja. Tudi glede zakona ima zelo svobodnomiselne pojme in je opetovano zahtevala, da se proglasi ločljivost zakona.

* **Tifus.** V mestu Gijon na Španskem se je pojavil tifus, ki zavzema vedno večje dimenzije. Povprečno umre vsaki dan okoli 27 oseb.

* **Avtomobilska nesreča.** Na potu v Lipsko je zavozil neki avtomobil, v katerem so sedeli trgovci Apel s svojo soprogo in zakonska Richer, v neko hišo. Gospa Richer je padla iz voza in oblozala na mestu mrtva. Vsi drugi so bili težko poškodovani.

* **110 let.** V občini Oceni na Ogrskem je umrla to dni vdova Bajo v starosti 110 let. Bila je še par dni pred smrtjo telesno in duševno krepka.

* **Dvakratni morilec.** V vasi Libione pri Krakovu je neki gluho-nemi delavec umoril soprogo svojega brata z nožem. Ko je oče napadenke prišel na lice mesta, je morilec zgrabil zopet za nož in še tega umoril. Orožniki so ga takoj aretirali in izročili sodišču.

* **Ljubavna tragedija pred poroto.** V sredo je stal pred osječkim porotnim sodiščem 23letni žagarjev sin Julij Neumann. Bil je obtožen radi umora. Imel je že dalje časa ljubavno razmerje z neko deklico. Ker pa so bili starši obeh strank proti poroki, sta zaljubljenca sklenila izvršiti samomor. Dne 3. septembra sta se odpeljala v Karlove Vare na Češko, da izvršita smrtonosno dejanje. Toda Neumann ni imel poguma. Deklica mu je neprestano prigovarjala, naj jo ustreli in si je sama nastavila samokres na prsa. Neumann jo je končno res ustrelil in potem izprožil še dve krogli nase. Zdravniki so ga še pravočasno rešili. Porotniki so Neumanna enoglasno oprostili krivde umora, naker je bil bil morilec obsojen le na 5 K globe radi prestopka orožnega patenta.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik

Milan Pust.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Obnovite pravočasno naročnino!

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Kupi se večja množina

dobre, še nepreležane

koruzne slame.

Ponudbe pod šifro: Boltatu Pepe iz Kudeluga, gospodu S. Magoliču st. (Hribarjeva tiskarna).

FR. P. ZAJEC

Očala in ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Daljnogled, toplotmere in zrakomere vseh vrst.

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Cenike pošiljam zastoj in poštne prosto.

O. Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta št. 12

prilaga prave fine

francoske parfume, bogato zalogo rokavic

In vse v to stroko spadajoče predmete v najnižji kakovosti.

Vnajna naročila točno in solidno.

Lepo

pohišstvo

se radi selitve ceno proda. K. Hajek Bleiweisova cesta 5. III. uad. P 679

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke i. t. d. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo št. 1 (zraven čevljar. mostu)

izdelovalnica za vsa lasna dela.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, konjaka in šampanjca.

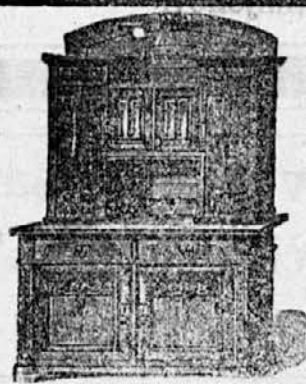
Eksproti kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

Številka telefona 291.

Naročajte in kupujte „JUTRO“

Izvod samo po 6 vinarjev.

Velika zaloga

pohišstva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohišstva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, železnice za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

zmednice na peresih, podobne, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

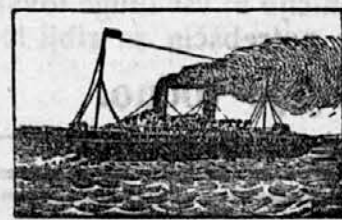
Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni.

Samo 6 dni z brzoparniki francoske družbe!

Najkrajša vožnja čez Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkari) za vse razrede

dobijo edino pri

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska c. 18.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Za jesen in zimo:

Bluze, svodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice kakor tudi za otroke. Vse športne predmete.

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno najnovejše potrebščine za gospode.

Modna in športna trgovina P. Magdič, Ljubljana nasproti glavne pošte.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 krone, velja „Sladn“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladn“ čaj“ 1 zavojček z 1/4 kg samo 50 vin. Na tisoče otrok ga zavziva z najboljšim uspehom.

Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII, Josefstadterstraße 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstraße 109; v Gradcu: Sackstraße 3.

Francosko žganje Velika steklenica z navodom o rabi 1 K 20 h, tucat 12 K; mala steklenica z navodom o rabi 60 h, tucat 6 K.

: : Francosko žganje z mentholom, : : ki mu je pridejan menthol kot zdravilno, bolj utesujoče sredstvo. Posebno priporočljivo za drgnjenje udov po težki in nuporni hoji. Ena steklenica 1 K 80 h.

Vino s kino in železom. Steklenica 1 K 20 h, 2 K, 3 K.

Zdravilni konjak, steklenica po 1, 2, 6 kron.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Razpošiljanje po pošti. Prva največja eksport trvdka. Prelzkušeno lekarniško blago. Drogiljske cene. Mastin za živinorejce. Telefon 190.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

4 1/2 %

Ljubljanske okolice

v Ljubljani,

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 7

prilporeča svojo veliko zalogo najboljnih pušk in samokresov najnovejšega zistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosta.

Išče se

družabnik, kateri bi bil pripravljen založiti ca 1500 K za patentiranje neke izvrstne iznajdbe. (V Nemčiji je do sedaj patentovanje že deloma prijavljeno.) Cenjene ponudbe pod „Elipsa“ na „Prvo anonimno pisarno.“ P 682

Ivan Mohorič

krojač, Sv. Petra cesta št. 6.

se priporoča slav. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. V zalogi vedno različno blago. P 584

Naročajte in kupujte „Jutro“ izvod samo 6 v.

Lepa in koristna božična darila

In po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini

PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek in kakovosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Moderne kožuhovine.

Velika božična okasijska prodaja!

Največja izbira izgotovljenih oblek za gospode in dečke ter konfekcije za dame in deklice.

Čudovito reducirane cene!!

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

Lepa božična in novoletna darila.

Naročajte novi jubilejni cenik s koledarjem z znižanimi cenami, ki se pošilja zastoj po pošti in bo izšel za Božič.

Najbogatejša izbira pri občeznani domači solidni trgovini po najnižjih cenah.

Zlate, srebrne, nikl in jeklene ure ter verižice. Največja izbira briljantov, uhanov, prstanov itd.

Za kina-srebro na zahtevo posebni cenik.

FR. ČUDEN,

urar in trgovec v Ljubljani,

samo nasproti Frančiškanskega samostana.

Za najfinejše šivalne stroje na zahtevo posebni cenik. — Novi jubilejni cenik s koledarjem bo izšel za Božič in se pošilja tudi po pošti zastoj.

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. Spisal M. Zevaco. Velike osmerka, strani 492. Cena brošure K 3.50.

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenja sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigrava v krvavi senci Borgijcev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav humor in pestra mnogoličnost priporeča to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično-burnih zgodovinskih povesti. — Dobiva se v knjigarni

L. SCHWENTNER

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Preostale izvode romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja upravništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek v naprej in pridenejo 10 v za znamko. Na naročila brez denarja se ne ozira.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najrazumnostnejših kombinacijah pod take ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica

Vse čist dobiček se razdeljuje zavarovalcem; deseti del se ga je izplačalo K 2.465.719—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.860.58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodne uprave.

Vse pojavnosti daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premislne proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč. Škoda cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, hoder postaja. Dovoljuje in hitro dobiček izdatno podpore v narodno in občinski namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

prilporeča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarstvo in litografsko stroje spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo
Musikalije.

Telefonska št. 118.

Najmodernejše črke
Litografija.

Polna kapaciteta št. 78.307.

Del. glavica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja zrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26—.

Promese srečk za uravnavo Donave a K 16—.

Promese ljubljanskih srečk a K 10—.

Promese zemljiških srečk II. em. a K 6—.

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 5. januarja 1912

Vse 4 promese skupaj K 56—.

Glavni dobiček K 300.000—.

Glavni dobiček K 120.000—.

Glavni dobiček K 50.000—.

Glavni dobiček K 100.000—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.